

Sənətkar ömrü

Musiqi sevgisi uşaqlıq illərindən könlünə yol tapıb. Ruhunu pərvazlandıran nəğmələri qəlbi ilə dinləyib. Onların nə zaman yaddaşına köçdüyündən xəbəri belə olmayıb. Sonra asta-asta həmin mahnıları zümzümə etməyə başlayıb. Elə doğmaları, yaxınları Süleyman Zeynalovun məlahətli, bənzərsiz səsinin olduğunu da belə biliblər...

Müsaibimiz yetmiş üç illik ömrünün əlli ilini musiqi sənətinə həsr etmiş müğənni, Əməkdar artist Süleyman Zeynalovdur. O, sənədlərdə qeyd olunduğu kimi, 1953-cü ildə deyil, 1952-cü ildə iyulun 20-də Bakıda dünyaya gəlib. Valideynləri pədaqoq olub. Atası da, anası da riyaziyyat müəllimi idi. Anası Yasamal rayonunda 161 sayılı orta məktəbdə direktor müavini, atası isə Məhəmmədli kəndində məktəb direktoru işləyib. Atasını xatırlamır. O, səkkiz aylıq olanda atası cavan yaşında dünyasını dəyişib. Anası isə səksən səkkiz il ömür sürüb.

Süleyman Zeynalov musiqini çox sevən bir ailədə böyüdüyünü deyir: "Atam əslən novxanlı idi. Sovet İttifaqı Qəhrəmanı, əfsanəvi partizan Mehdi Hüseynzadə atamın bibisi oğlu olub. O da, dayım Hüseynağa İbrahimov da Böyük Vətən müharibəsində həlak olublar. Mehdi Hüseynzadənin rəssamlıq bacarığı olub. Atamın bibisi nəvəsi Aqşin Əlizadə tanınmış bəstəkar, Xalq artisti idi. Yəni bizim nəsilə incəsənətə hər zaman yüksək maraq, sonsuz sevgi olub. Valideynlərim riyaziyyatçı olsalar da, musiqinin, incəsənətin vurğunu idilər. Bacılarım pianoda çalırdılar".

Ürəkdən gələn səs

O, ailənin sonbeşik övlədidir. Dörd uşaq - iki bacı, iki qardaş olublar. Kədərlə deyir: "İndi ikimiz - böyük bacım və mən qalmışam. Qardaşım-la bacım dünyadan köçüblər".

Orta təhsilini Yasamal rayonunda yerləşən Cəfər Cabbarlı adına 161 sayılı məktəbdə alıb. Məktəb yoldaşları, müəllimləri onun gözəl səsi olduğunu biliblər. Süleyman Zeynalov orta məktəbdə oxuyanda dərnlərə gedib. Həmsöhbətimiz o illərdən söz açır: "Kiçik yaşlarından başlayaraq musiqi mənim yol yoldaşım, qəlb sirdaşım oldu. Orta məktəbdə oxuyanda tez-tez Əbilov adına kluba gedirdim. Üçüncü sinifdən on birinci sinfədək görkəmli bəstəkar, Əməkdar incəsənət xadimi Əfsər Cavanşirovun rəhbərlik etdiyi Azərbaycan Televiziyasının "Bənövşə" uşaq xorunun solisti olmuşam. 17-18 yaşlarında idim. Bir gün dayanacaqda avtobus gözləyə-gözləyə öz-özümə zümzümə edirdim. Orada dayanan xanımlardan biri əlini çiynimə qoyub adımlı soruşdu. Sonra vizit kartını mənə uzadıb, orada yazılan ünvanı gəlməyimi söylədi. Vizit kartında Aşəf Zeynallı adına Musiqi Məktəbinin adı yazılmışdı. Səhəri gün məktəbə yollandım. Həmin xanımla axtardım. Bir otağı nişan verdilər. İçəri girəndə onu royal arxasında oturan gördüm. Adı Pərixanım, soyadı Behbudova idi. Onun vokal müəllimi olduğunu da o gün öyrəndim. Pərixanım müəllim mənə dinlədi. Bu təsadüf, demək olar ki, həyatımı dəyişdi. Sənədlərimi Aşəf Zeynallı adına Musiqi Məktəbinə verdim və qəbul olundum".

O zaman istedadlı gəncdən köməyini əsirgəməyən Pərixanım Behbudovaya rast gəlməsini Süleyman Zeynalov bu gün həyatının ən xoş xatirələrindən biri kimi yada salır. Aşəf Zeynallı adına Musiqi Məktəbində vokal müəllimi də Pərixanım Behbudova olub. Ondan musiqi sənətinin incəliklərini öyrənib.

Süleyman Zeynalov deyir: "Aşəf Zeynallı adına Musiqi Məktəbinin Vokal şöbəsini bitirdim. İki il hərbi xidmətdə oldum. Sonra təhsilimi Mirzəağa Əliyev adına Azərbaycan Dövlət İncəsənət İnstitutunda (indiki Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti) davam etdirdim".

Süleyman Zeynalov 1974-cü ildə Heydər Əliyev adına Sarayda Mədəniyyət Nazirliyi tərəfindən keçirilən "İstedadları axtarıq" müsabiqəsinin qalibi olub və Mədəniyyət Nazirliyinin diplomuna layiq görülüb.

O, 1974-cü ildə professional səhnəyə qədəm qoyub. Sənət yolu ilk addımlarından uğurlarla zəngin olub. 1977-ci ildən Azərbaycan Dövlət Filarmoniyasının xor kapellasının solisti olub. Müğənni daha sonra Azərbaycan Dövlət Konsert Birliyinin solisti kimi fəaliyyət göstərüb. O, dövrün məşhur sənətkarları ilə uzun müddət bir yerdə çalışıb, eyni səhnəyə çıxıb. Süleyman Zeynalov deyir: "1978-ci ildən başlayaraq, iyirmi iki il Azərbaycan Dövlət Qastrol Konsert Birliyinin solisti olmuşam. Böyük sənətkarla işləmişəm. Şövkət Ələkbərova, Sara Qədimova, Gülağa Məmmədov, Əbülfəz Əliyev, Elmira Rəhimova, Natəvan Şeyxova, İslam Rzayev, Arif Babayev, Tükəzban İsmayılova, Mirzə Babayev və daha neçə-necə böyük sənətkarla səh-

nəyə çıxmışam. Görkəmli sənətkarlardan həmişə öz sənətim barədə xoş sözlər eşitmişəm, onların xeyir-dualarını almışam. 1990-cı ildə "Bakı" qəzetində mənim haqqımda "Ürəkdən gələn səs" adlı böyük məqalə dərc olundu. Həmin məqalədə mənim sənətim haqqında Xalq artisti Tofiq Quliyev belə yazmışdı: "Şövkət Ələkbərova, Gülağa Məmmədov sənəti heç vaxt ölməyəcək və əbədi yaşayacaq, çünki bu sənətin gənc və istedadlı Süleyman Zeynalov kimi davamçıları var". Bu, mənim ifaçılıq sənətimə verilən böyük qiymət idi".

Süleyman Zeynalov "Təranə" gənclik ansamblının da solisti olub. O, Əməkdar incəsənət xadimi Gülarə Əliyevanın rəhbərlik etdiyi, dövrünün çox sevilən, məşhur olan "Dan ulduzu" instrumental ansamblının solisti olub.

Əlli il sənətə sədaqətlə...

Müğənni görkəmli sənətkar Gülarə Əliyevanın rəhbərlik etdiyi "Dan ulduzu" instrumental ansamblının və Səid Rüstəmov adına Xalq Çalğı Alətləri Ansamblının solisti olduğu vaxtları da minnətdarlıq hissləri ilə xatırlayır: "Azərbaycan Dövlət Televiziyasının kollektivi olan bu ansamblarla dövlət tədbirlərində iştirak etmişəm. Mən dövlət televiziyaının yetirməsiyəm. Mənim ifamda 50-dən çox mahnı televiziyanın "Qızıl fond"unda saxlanılır. İki dram tamaşasında - Mirzə İbrahimovun "Kəndçi qızı" əsərinin tamaşasında Xalq artisti Sevdə İbrahimovanın, İlyas Əfəndiyevin "Büllür sarayda" tamaşasında Oqtay Kazımının bəstəsi olan mahnılar mənim ifamda səslənib. Xalq artisti Şəfiqə Axundovanın "Gəlin qayası" operasında balaca çoban, rejissor Ceyhun Mirzəyevin ekranlaşdırdığı "Fəryad" filmində Şarl Aznavur rolunu oynamışam".

Süleyman Zeynalov deyir ki, müğənnilik heç vaxt onun üçün tək cəv sevdidi sənət olmayıb, həm də vətənə xidməti olub.

Birinci Qarabağ müharibəsi illərində o da bir sənətkar kimi könüllü olaraq döyüşlərdə iştirak edən yurddaşlarının yanında olub. Süleyman Zeynalov həmin illəri yada salır: "Birinci Qarabağ müharibəsində demək olar ki, cəbhənin bütün istiqamətlərində olmuşam. Sənət yoldaşlarımla bərabər döyüşçülərimizi ruhlandırmaq üçün müharibənin qızgın vaxtlarında səngərlərdə, hərbi hissələrdə konsertlər vermişik. Vətən haqqında oxuduğum mahnılar gənclərə vətənpərvərlik hissi aşılayır. Mən Prezident İlham Əliyevin apardığı düzgün, uzaqgörən daxili və xarici siyasəti həmişə dəstəkləmişəm. 2001-ci ildən Yeni Azərbaycan Partiyasının üzvüyəm".

Süleyman Zeynalov Oqtay Kazımının "Səninlə olsam", Cahangir Cahangirovun "Füzuli kantatası", Əfsər Cavanşirovun "İlk görüşlər", Tofiq Quliyevin "Azərbaycana gəlsin", Şəfiqə Axundovanın "Bu torpağa borcluyam" və başqa ölməz mahnıların ən gözəl ifaçılarından biri olub.

Süleyman Zeynalov Azərbaycan mədəniyyətinin və musiqisinin inkişafında göstərdiyi xidmətlərə görə, Prezident İlham Əliyevin səərəncamı ilə Əməkdar artist fəxri adına layiq görülüb.

Həyat onu çox sınaqlara çəkib. Ömür-gün yoldaşı ağır xəstəlikdən cavan yaşında vəfat edib. Süleyman Zeynalov kədərlə danışır: "İkinci dəfə ailə qurmadım. İki övladımı - oğlumu və qızımı özüm tək boya-başa çatdırdım. Onları vətənə layiq, ağıllı, kamallı, tərbiyəli övladlar kimi böyütdüm. Qızım müəllimdir. Oğlum İdman Akademiyasını bitirib. Hazırda ürək xəstəliyindən müalicə aldığı üçün işləmir".

Özünün səhhətində də problemlər var. Süleyman Zeynalov deyir: "Mən gəncliyimi, sağlamlığımı Azərbaycan mədəniyyətinin inkişafına qurban vermişəm. Səhhətimə heç diqqət yermirdim. İndi həmin yorğunluqlar yavaş-yavaş üzə çıxır. Ayaqlarımda xəstəlik yaranıb. Hazırda təqaüddəyəm. Efirlərə çıxırdım. Altı aydır səhhətimlə əlaqədar olaraq çıxmıram. Yaşlı sənətkarlardan biri də mənəm... Yaradana minnətdaram ki, yaşayıram və bu ömrü mənə verir".

Zöhrə FƏRƏCOVA,
"Azərbaycan"